

ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS

“La Voz de los Lituanos en Argentina”

MET. VI.

BUENOS AIRES, ŠESTADIENIS BIRŽELIO—JUNIO 16 d. 1934 m.

NUM. 198

Nepartinis darbo žmonių savitraštis, organas draugijos „Lietuva“

Atskiras numeris 10 cent
PRENUMERATA: Visoj Pietų ir šiaurės Amerikoj metams 4 pesai, pusei met. 2 p.
Lietuvoj ir kitose Europos valstybėse metams 6 pesai, pusei met. 3 pesai, Raštus ir prenumeratas siųsti adresu: Casilla de Correo 303, Bs. As.

ASMENISKAI KREIPTIS: Dean Funes 713, Bs. Aires.

Nepavyko Voldemaro ruoštas pučas Lietuvoje

NAUJAS MINISTERIŲ KABINETAS LIETUVOJE

OFICIALŪS KOMUNIKATAI. — AREŠTUOTA 20 KARININKŲ. — VOLDEMARAS KALEJIME. — TUBELIO VYRIAUSYBĖ REZIGNAVO. — TUBELIS FORMUOJA NAUJĄ KABINETĄ. — RUMUNIJA IR ČEKOSLOVAKIJA PRIPAŽINO SOVIETUS.

Kaunas, birželio 7. (Elta) — Laike alermo mėginimo trečiadienio naktį Kaune karininkai bandė su areštuoti vyriausybę, reikalaudami, kad jai būtų inkorporuotas Voldemaras, kuris orlaiviu atsikri do iš Zarasų į kur buvo ištremtas.

Prezidentas Smetona atsiskakė priimti šias sąlygas. Visoj šaly ramu. Voldemaras randasi policijos žinioj. Areštuoti 7 žmonės.

Atvykęs iš Zarasų Voldemaras įsisteigė aviacijos stabe, bet buvo areštuotas ir perduotas Generaliam Štabui, kuris jį perdavė policijos žinion. Del to gandai apie perversmą neturi pagrindo. Taip gi neatitinka tikrovę bei tvirtinimai, būk vyriausybė derasi su Voldemaru naujo Ministerių Kabineto sudarymo klausimu. Taipgi ne turi jokio pamato gandai, būk Voldemaras buvo aplankęs Respublikos Prezidentą ir būk jam buvo pavesta sudaryti naują valdžią.

Laukiama daug naujų areštų.

Kaunas, birželio 8. (U. P.) — Ta po areštuota 20 aukštų karininkų, dalyvavusių Voldemaro suplanuotam sukilime, kurie bus teisiami civilinio teismo, ne kariško kadangi, laike bandymo nuversti valdžią išvengta kraujo praliejimo.

Voldemaras iš policijos daboklės nugabentas į sunkiųjų darbų kalėjimą. Procesas, kuris prieš jį turėjo būt pradėtas 12 d. šio mėn. už valstybės išdavimą atidėtas, kad kartu teisti ir už pasikėsinimą nuverst dabartinę valdžią.

Kaunas, birželio 8. (U. P.) — Valdžia paskyrė specialę komisiją ištyrimui nepavykusio valdžios nuvertimo bandymo, kuriai pirminkauja generolas Tamašauskas.

Kaunas, birželio 8. (U. P.) — Visi Tubelio pirminkaujami ministerių kabineto nariai įteikė Respublikos Prezidentui p. Antanui

Smetonai kolektyvą atsistatydinimo raštą, kuris paprasė atsistatydinančių ministerių eit savo pareigas, kol bus išspręstas Ministerių Kabineto krizis.

Voldemarinio pučo proga vietinė spauda daug rašo apie Lietuvą. Dauguma laikraščių taip pat Kauno centro paveikslus, dienraštis „El Mundo“ rašo, kad Lietuva yra mažytė respublika su 2.200.000 gyventojų, kurie daugumoje LENKŲ KILMĖS; matomai žinias sėmė iš lenkiškų šaltinių.

Voldemarą spauda vadina gabiu diktatūros ikūrėju, kerštingu, garbės trokštančiu ir bandžiusiu šio pučo proga įsteigt antrą savo diktatūrą, nes pirmąją įsteigė nuversdamas teisėtą vyriausybę gruodžio 17 dieną 1927 metų, bet paskiau savo drangų buvo prašalintas.

Kaunas, birželio 10 d. (U. P.) — Iš oficialinių sferų sužinota, kad naujo Ministerių Kabineto sudarymą Prezidentas Smetona pavedė agronomui Juozui Tubeliui. Taip pat spėjama, kad pasiliks buv. V. R. ministeris Rusteika, gi visi kiti ministriai bus paskirti nauji. Krašto apsaugos ministerio partelieui numatomas pulk. advokatas Merkys, buvęs Klaipėdos gubernatorius, dabartinis Kauno burmistras.

Sulig oficialaus pranešimo iš Kauno sudarytas naujas Lietuvos ministerių kabinetas, kurio sąstas tas sekantis: Tubelis ministeris pirmininkas ir finansų ministeris, Šniukšta - krašto apsaugos min., Šilingas - teisingumo min., Tamašauskas - susisiekimo min., Rusteika - vidaus reikalų min., Tomkūnas - švietimo min., Lozoraitis - užsienių reikalų min. ir Šakenis - valstybės kontrolierius.

Austrijoj pešasi hitleriniai fašistai su dolfusinais

Tik per vieną naktį Austrijoje įvyko virš dvidešimties pasikėsinimų nacių prieš dolfusinius fašistus. Įvairiose vietose dinamitu išdraskyta geležinkelio linijos. Bombomis nukirsti du elektros stulpai, kuriais buvo pravesti aukšto įtempimo laidai. Sutraukyta virš 20 telegrafo ir telefono linijų. Sužeisti du sargybiniai. Ašarinėm bombom apmėtyta bažnytinė procesija. Traukinyje sprogo bomba padarydama daug nuostolių ir t. t. tai vienos paros darbas. Ištikimo Dollfuso'o draugo Staremberg'o princo fašistai sudarė kovos būrius su šiuo hitlerininkų teroru. Sugavus teroristus jie girdomi ricinos aliejumi, guldomi ant smelio pripiltų maišų ir mušami guminėmis lazdomis.

Pasaulio bedarbių skaičius pirmą kartą krinta

Kaip praneša tarptautinis darbo biuras bedarbių skaičius per pirmąjį 1934 m. ketvirtį pirmą kartą krizio laikais nukrito. Tik Belgijoje, Prancūzijoje, Irlandijoje Bulgarijoje ir Portugalijoje jis kiek padidėjo. Lenkijos, Švedijos, Šveicarijos ir Čekoslovakijos statistikos daviniai prieštarauja. Per pirmąjį šių metų ketvirtį palyginus su praėjusiais metais bedarbių buvo: Anglijoje 2,34 mil. (2.94 mil.), Amerikoje 11,35 mil. (13.29 mil.), Prancūzijoje 383.900 (370.000 mil.), Italijoje 1.16 mil. (1.26 mil.).

Žuvo portugalų aviatorius

Geriausias Portugalijos aviatorius D'abren, laike akrobatikų skraidymų Paryžiuje nukrito ir užsimušė.

Europos ginklų fabrikai didina akcinius kapitalus

Viena anglų ginklų gamybos firma per 1933 metus vien tik Kinijon išvežė 46 milijonus šovinių (į tą skaičių neįeina sunkiųjų kulkošvaizdžių ir tankų šoviniai). Amerikos firmos per tą patį laiką į Kiniją išvežė už 9 mil. dolerių sunkiųjų kulkošvaizdžių, be to, 35 tankus. Japonų karo medžiagų pramonininkai ginklų ir šovinių išvežė už 900 mil. litų!

Ginklų pramonė šiuo laiku be Vokietijos taip atrodo: Prancūzų firma „Forges A.“ kuri 1914 m. turėjo pagr. kapitalą 30 milijonų, dabar turi 100 mil. belgų firmos „Coskerill“ dabar turi 400 milijonų pagrindinį kapitalą, įmonėje dirba 13.000 darbininkų. Be to, nepaprastai gerai stovi čekų ginklų fabrikas „Škoda“ kuris savo indėlininkams moka net 90 procentų dividendų!

Nors visur siaučia ekonominis krizis, bet ginklų pramonė, atrodod, vis labiau plečiasi.

Pagalios prisitarė apie tikrą Bolovijos - Paragvajaus karo priežastį

Jungtinių Valstybių senatorius Huey Long Senate perskaitė dokumentus, kuriais žibalo kompanija Standard Oil Company iš New Jersey, pasižada aprūpinti Boloviją nafta, kad tik ji nepaliutų kariai visi su Paragvajumi. Mat ši kompanija turi savo monopolį Bolovijoje ir atradus žibalą Čako teritorijoje nori, kad ji taip pat Bolovijai priklausytų.

Be to, senatorius kaltino Argentiną, Jungtines Valstybes ir Boliviją, kad jos užsimiršo prezidento Hayes sutartį, kurioje dar prieš 60 metų buvo pasakyta, kad Čako teritorija priklausos Paragvajui.

Anglų valdžia prieš fašizmą

Anglų darbininkai išvaidė atžagareiviško elemento, fašistų mani festacijas. Valdžia taipgi išsireiškė prieš fašizmą. Ministeriai vien balsiai pareiškė, kad kultūringoj Anglijoj barbariškam fašizmui nevieta. Ypatingai energingai atakavo fašizmą agrikultūros ministeris Elliot.

Ispanijoj degina kioskus

Pranešama iš Madrido, kad distrikte Cuatro Caminos tapo su degintas kioskas, kuriame buvo pardavinėjama klerikalinė ir monarchistų literatūra. Visoj Ispanijoje eina didelis bruzdėjimas prieš atžagareivišus.

Atvyksta Zeppelin'as

Ekenerio vadovaujamas didis vokiečių dirizablis „Graf Zeppelin“ birželio 29 d. skraidys virš Buenos Aires atvykęs su korespondencija ir keleiviais iš Vokietijos. Nusileidimo bazė busianti karo stovyklose Campo Mayo.

—Italijos valdžia nutarė statyti dar du karo laivus, po 35.000 t.

Janušauskas atsiskakė skristi

Čikaga. V. 17. ALTASS specialioje telegramoje pranešė spaudai, kad Amerikos lietuvių lakūnas Janušauskas, atmetus jo naujus reikalavimus atsiskakė skristi į Lietuvą. Jo vietoje skristi apsiėmė armijos leit. Feliksas Vaitkus, savo telegramoje ALTASS dar pranešė, kad smulkmenos seka.

Latvija mažins importą

Pranešama iš Rygos, kad Latvijos vyriausybė paskelbė naują dekretą, kuriuo einant bus kontroliuojama svetimų valiutos įeigos Latvijon.

Isteigta speciali valiutų kontrolės komisija, be kurios leidimo nebus galima importuoti jokių užsienio prekių Latvijon.

Vokiečiai gamina kanuoles Bertha

Vokiečių emigrantų laikraštis „Pariser Tageblatt“ rašo kad Vokietijoje gaminamos kanuolės mo delio Bertha, kuriomis Didžiojo karo metu vokiečiai apšaudė Paryžių.

Minėtas laikraštis tvirtina, kad Kruppo fabrike liejamos kanuolės 21 ir 28 centimetrų, o Bochumer Verein liejikoje gaminama 5000 žiūms kanuolėms granatų.

Italai nugalėjo čekus

Europoje pasibaigė pasaulinė futbolo olimpijada. Argentiniečiai išstūmė švedai. Laimėjimo taškais lygiomis išėjo italai ir čekoslovakai. Birželio 12 d. Romoje įvyko revančas, kuris pasibaigė 2:1 italy naudai. Abu italy golus įmušė lošiant Italijoje argentiniečiai Orsi ir Schiavio. Dalyvavo 60.000 žiūrovų. 10.000 čekoslovakų buvo atvykę specialiais traukiniais. Pirmą golą įmušė čekas Pugpabaigoj sulygino Orsi. Buvo žais ta virš laikis, kuriame Schiavio įmušė 1 golą. Tokiu būdu argentiniečiai suteikė Italijai pasaulinio futbolo čempiono vardą. Telegramos praneša, kad Mussolini iš džiaugsmo net šokinėjo.

Neutralizuos Belgiją ir Olandiją

Žiniomis iš Briuselio belgų spauda plačiai rašo apie reikalingumą neutralizuoti Belgiją ir Olandiją, nes artimiausias kelias vokiečių oro karo laivynui Anglijon yra Belgija ir Olandija. Šį užpuolimą karo specialistų nuomone galima atremti tik prieš žygiu ir toks oro laivynų susitikimas gali įvykti tik ties belgų ir olandų teritorijomis. Todėl tos dvi valstybės turi imtis priemonių, kad anglų ir vokiečių oro laivynų kova neįvyktų virš jų teritorijų. Visos valstybės turėtų garantuoti Belgijos ir Olandijos teritorijų oro erdvės neutralitetą. spaudoje rašo žymūs anglų politikai, Berlyno nuomone tai yra organizavimas fronto prieš vokiečius.

Pagimdė keturis kūdikius

Jungtinėse Valstybėse 30 metų moteriškė Wycoff pagimdė 4 kūdikius: vieną berniuką ir 3 mergaites. Berniukas sveria 4 su puse svarus, mergaitės po 2 svarus. Visi sveiki.

Del sausros pražuvo pustrėčio milijono tonų kviečių

Paskutinioju Jungt. Valstybių Prekybos Departamento apskaičiavimu šiais metais Jungt. Valst. kviečių derlius bus 400.357.000 bušelių, gi jei nebūtų buvusi didelė sausra, jis būtų buvęs 491.794.000 bušelių. Tokiu būdu vien J. Vals. nuo sausros žūva 91.000.000 bušelių kviečių.

Blagi javams orai taip pat Kanadoje ir kai kuriose kitose valstybėse. Apskaičiuojama, kad iš viso del sausros žūsta apie pustrėčio milijono tonų kviečių.

Subsidijų klausimu

I.

Pagaliau po keletos metų kalbų ir ginčų pisitvirtino faktas, jog klerikalai gaudavo gan nemaža pašalpų iš valdžios ir, kas svarbiausia, jie tas pašalpas sunaudavo kaip karts priešingiems tikslams, negu jos buvo duodamos. Vieton, kad sunaudoti jas lietuvių subendrinimui, jos buvo eikvojams šmeižtams, provokacijoms ir nesantikai.

Truputį vėlokai, bet geriau vėliau, negu niekad.

Bet vėžio liga apėmusi subsidijuojamus dar neišgydyta. Ji tik konstatuota. Dar šiandien tikrai nežinoma suma prašvilptų subsidijų ir vargu kada nors sužinosime, nes sunku tikėtis, jog būsimas revizorius (jei jis kada atvyks) iš Kauno bus griežtas (atminkime p. Kasakaitį), bet ačiū ir už tai, jog pagaliau ir oficialės sferos patvirtino tai, kas senai buvo žinoma ir prieš ką buvo kovota.

Reikia konstatuoti faktą, jog nei vienos tautybės emigrantai Argentinoje negavo tokioje keistoje formoje subsidijas kaip mūsų klerikalai.

Visų tautų emigrantai pirma įsteigė mokyklas, skaitė tyklus, nusipirko žemės sklypus, o tik vėliau prašė subsidijų šių įstaigų išlaikymui ar namų statymui. Ir aišku, jog valdžia, matydama nuveiktus darbus ir įvertindama jų reikalingumą - šelpė.

Pas mus priešingai įvyko. Argentinoje buvo daug senesnių draugijų klerikalai ir jos turėjo arba savo žemės sklypus arba ir namus (Beriso Vargdienis, Villa Diego Aušros žvaigždė ir Kordobos Neptunas) ir dirbo daugiau ir turėjo daugiau nuopelnų prieš tautą, bet subsidijų negavo, dargi jų neprašė, o klerikalai dar kojos nekėlė į Argentiną, nežinodami dargi vietos sąlygų, pirmiausia išsuderėjo algas ir pašalpas, o paskui jau traukė į „žadėtąją žemę“.

Už ką jiems buvo duota pašalpa iškart sunku buvo pasakyti, bet tuo keisčiau, jog ta pašalpa plaukė ir toliau nors visi ir visi vienu balsu tvirtino ir tai buvo ne paslaptis nei čia, nei Lietuvoje, jog tos pašalpos nesunaudojamos produktyviai, jog klerikalai nieko ir nieko nepadare ištautinyti su laikymui ir Lietuvos vardo pakėlimui. (Mokykla nesinaudojo tom subsidijom ką gavo klerikalai, jai buvo duodama atskira pašalpa, tad kam buvo naudotos tos sumos? „Švyturiui“? Kas „Švyturius“? Partijos, ne kolonijos organas, tad jei davė „Švyturiui“, turėjo duoti ir kitiems, kurie kaip karts daugiau bepartyvūs negu „Švyturius“.

Ir šis subsidijų išlaikymas vėju turėtų priversti visus, o ypač subsidijų davėjus, ir iš pamatų persvarstyti subsidijų klausimą.

II.

Subsidijos turėtų būti duodamos ne organizacijoms, bet jų įsteigtų institucijų (mokyklų, bibliotekų, teatru ir t. t.) užlaikymui, jei tos institucijos tarnauja bendrai visai kolonijai.

Neturėtų būt duodamos subsidijos laikraščių užlaikymui, nes kiekvienas laikraštis, nors ir bepartinis atstovauja tik tam tikrą kolonijos dalį, o ne visus emigrantus.

Subsidijos duodamos kuriai nors įstaigai turėtų būti skelbiamos spaudoje, kad kiekvienas žinotų kiek duoda ir kokiam tikslui. Tuo bus duota proga pačiai kolonijai sekti ar produktyviai sunaudojamos subsidijos ir jei ne — būtų galima tam kelią tuoj užkiršti, o ne pralaukus keletą metų.

Be to, visų geriausia būtų dabar atnaujinti, teisingiau pasakius įvykdinti p. Kučinsko sumanymą įsteigiant „Lietuviškų Organizacijų Tarybą“, kuri turėtų pėrimti iš savo rankas esančią mokyklą ir steigiamas, turėtų suorganizuoti bendrą lietuvių chorą, kuris galėtų pasirodyti ir viešumoje, turėtų sudaryti bent kokį didesnį knygyną su skaitykla ir, svarbiausia, rūpintųsi iš tiesų „Lietuvių Namų“ įsteigimu bei išlaikymu.

Turime tiek lietuviškų organizacijų ir laikraščių, o iki šiol ne tik neturime žurnalistų sąjungos, bet dargi informacinio biuro, kuris palaikytų tamprius ryšius su vietos spauda ir ją informuotų apie Lietuvą ir lietuvius bei užkirštų kelią įvairiems šmeižtams ir paskaloms, kurie retkarčiais pasirodo argentinų spaudoje, o sistematiškai vokiečių fašistų organe „Deutsche La Plata Zeitung“. Be abejo nepastebėjo niekas, jog šiemet švenčiant 25 d. gegužės revoliucijos sukaktuves Buenos Airese mokyklų vaikams buvo įsakyta turėti ne tik Argentinos, bet ir savo tautybės vėliavas ir Lietuvos vėliava buvo juodos, raudonos ir žalios spalvos, nes tokią vėliavą mums primetė papirosai „Imparcial“.

Ir įsteigus „Liet. Org. Tarybą“ būtų galima užkiršti ne tik tolimesniam tokia forma subsidijų naudojimui, kaip darė klerikalai, bet būtų galima ir šis tas nuveikti. Dabar tinkamas momentas tą klausimą išjūdinti.

LIETUVOJE

Už ką turėjo būti teisiamas prof. Voldemaras

Profesorius Augustinas Voldemaras savo laikraštėje „Tautos Balse“ norėjo atspausdinti straipsnį, pavadintą „Likimo Keliais“. Už to straipsnio įdėjimą paminėtas laikraštis buvo sukonskuotas. Maždaug už savaitės laiko kalbamas A. Voldemaro straipsnis buvo išspausdintas Rytų Prūsijos hitlerininkų laikraštėje „Preussische Zeitung“. Kol kas dar neišku kuriais keliais tas straipsnis, uždraustas Lietuvoje, galėjo patekti net į hitlerininkų laikraštį „Likimo Keliose“ A. Voldemaro kritika Lietuvoje išleista tautai ir valstybei saugoti įstatymą, visur atvirai sakydama, kad tas įstatymas taikomas tik vokiečiams, gyvenantiems Klaipėdos krašte. Kitose savo straipsnio vietose A. Voldemaras aštriai puolė kalbamąjį įstatymą, lyg norėdamas tuo pačiu ir įžeidinėti Lietuvos valstybę.

Kai „Likimo Keliais“ buvo įdėti hitlerininkų laikraštėje ir jų tekstas visiškai supuolė su tuo tekstu, kuris Lietuvoje buvo uždraustas spausdinti ir viešai skelsti, tai tuo susidomėjo Lietuvos teisingumo organai. Jie išskėlė A. Voldemarui ir buvusiam „Tautos Balso“ redaktoriui J. Karučiumi baudžiamąją bylą kurią Lietuvos teismas būt turėjęs spresti, birželio 12 d. Ši byla Lietuvos visuomenę labai domino.

Lietuva su Amerika derėsis dėl karo skolų

Lietuva Amerikai karo skolų dabar turi 6.553.000 dol., bet kritus dolerio vertei tos skolos sumažėjo veik perpus.

Birželio 15 d. sueina terminas Amerikai mokėti dalį tos skolos—147.268 dolerius.

Lietuvos atstovybei Vašingtone pavesta tartis su Amerikos vyriausybe dėl skolų suregulavimo, t. y. prašyt, kad Amerika skolų mokėjimą atidėtų, o gal ir sumažintų. Tuo reikalu esąs numatomas Amerikos vyriausybei ir memorandumas.

Taksa gydytojams

Lietuvos vidaus reikalų ministerija paruošė projektą, kuriuo bus nustatyta taksa gydytojams. Projektas liečia daugiansia provincijos gydytojus ir jis numato, kad už gydytojo vizitą į kaimą turi būti imama ne daugiau 15-kos litų, už vizitą namuose ne daugiau kaip 5 litus, o už daugkartinį vizitą nuo 2 iki 3 litų.

Draugas draugą nušovė

Rokiškio apskr. balandžio mėn. 18 d. Varlių Martinėlis vakarą važiudamas Dnokiškio—Užpalių vieškeliu, rado našutą jauną vyrą. Pranešus policijai paaiškėjo įvykis. Tą pačią dieną pil. Budreika Skeirių kaimo ir Skeiriukas Pakšty kaimo, Kamajuose įsigėrė, dvi račiais važiavo namo. Kelyje susiėpyko. Skeiriukas Budreikai iš revolverio paleido kulka į kaktą. Skeiriukas suimtas.

—Šią vasarą atvyksta į Lietuvą ir viešės Palangoj garsus rusų rašytojas—jumoristas Zoščenko su žmona.

Ūkininkai pagavo moterį arklį vagį

Pandėlio valsčiaus ūkininkai Kazliškių miške, balandžio mėn. paibaigoje sulaukė arklį vagį ir perdavė policijai, kur paaiškėjo esanti moteris Satsūskaitė Oliją. Pasirodė S. persirengus vyrų vogdavo arklius ir pardavinėdavo. Tokiu būdu buvo sunku vagis surasti. Ūkininkai, kurių buvo dingę arkliai, susirūpinę vogimu ėmė stropiai sekti ir pagavo. Dabar ji pasodinta kalėjimui ir laukia teismo sprendimo.

Iš skurdo neteko proto

Kupiškio vals. Dumblūnų kaimo gyventojas Dulys su savo žmona pradėjo rodyti pamišimo žymiu. Minėtas gyventojas turi tik 4 ha ūkį, bet dėl blogos žemės peiretais metais buvo mažas derlius ir neužteko maisto. Duliai buvo priversti alkti ir valgyti pelus ir kitas priemaišas, nes negaunant darbe duona pinigų neužtekdavo. Todėl manoma, kad pamišimo priežastis—skurdas.

Retas testamentas Panevėžy.

Paskutinėmis dienomis Panevėžy pasimirė senyvo amžiaus pasituris žmogus Rossakas Mykolas. Pagal paliktąjį testamentą vielio nis mieste esančius savo trijų aukštų mūro namus padovanojo miestui savivaldybei. Pinigus, kurių turėjo apie 200.000 litų padalinė labdaringsoms organizacijoms.

Pažymėtina, kad Rossakas pagal testamentą nieko nepalikto savo giminėms, kurių, vistik, pasirodo turėjęs. Testamentas, kaip retas snkėlė didžiausią sensaciją.

Didelis gaisras Šiauliuose.

Gegužės 4 d. užsidegė Dvaro g. 120 nr. pil. Kalmanavičiaus Arono malūnas. Po 15 minučių jau visas

stogas liepsnojo, užimdamas 7 langų tarpą. Atvykusiems miesto ugniagesiams gaisro gesinimas nevyko: trūkinėjo žarnos, sustodavo motorai ir ugnis vis smarkiau siuto. Kai miesto ugniagesių priemonės pasirodė visai silpnos ir buvo nustota vilties išgelbėti malūną ir kai ėmė grėsti didelis pavojus šalia buvusiai vilnų karšyklai į pagalbą buvo iššaukti Frenkelio ugniagesiai, 26 žmonės. Jiems atvykus vilnų karšyklą pavyko apsaugoti, bet malūno išgelbėti jau nebegalėta.

Lietuva protestuoja dėl Vokietijos spaudos šmeižtų

Kai tik Lietuvos valdžia Klaipėdos krašte pradėjo vykdyti teisėtus ir teisingus reikalavimus, kuriuos ji gali reikalauti remdamasi Klaipėdos krašto statutu ir auto nomine konvencija, tai Vokietijos spauda tiek pernai, tiek šiemet nuolatos nesiliauja bauriausiais žodžiais šmeižusi Lietuvą. Iš jos tenka išgirsti Lietuvos adresu paleisti net tokie išsireiškimai, kad Lietuva esanti sezoninė valstybė, lilyputų valstybė ir kiti panašūs „kulturingi“ priedeliai. Toki vokiečių spaudos šmeižtai savaimė suprantama labai kursto Vokietijos gyventojus prieš Lietuvą ir kečia neapykantą prieš rytprūsionose gyvenančius lietuvius.

Neseniai Lietuvos pasiuntinys Berlyne įteikė Vokietijos vyriausybei raštą, kuriame protestuojama prieš vokiečių spaudos, ypatin gai Rytų Prūsijos laikraščių, platinimą jau senai varomą Lietuvai nedraugingą kampaniją.

—Keli panevėžiečiai, jų tarpe mokytojas Jonauskas, važiuos susipažinti su Amerikos organizacijų veikla.

PINIGŲ PERSIUNTIMAS

Šis sykas, be mažiausio sutrukdymo, geriausiomis sąlygomis greit ir užtikrintai.

Taupomąjį Kasoj Parduodama Laivakortėsu aukščiausiai nuosimčiai pigiausiomis kainomis.

Nedarykite Nieko pirmiau nepasitarę.

Su Savo Nuolatiniais Draugais

BANCO HOLANDES

LIETUVIŲ SKYRIŲ

Bme Mitre 234.

Buenos Aires.

Atidaryta nuo 8 val. 30 min. ryto iki 7 val. vakaro. Seštadieniais nuo 8 val. 30 min. iki 12 val. 30 min.

Nevykęs Gastrolierių Išsisukinėjimas

Netik visa Argentinos lietuvių visuomenė bet ir Lietuvos Respublikos Atstovybė neigiamai vertina čia gastroliuojančių lietuviškų kunigų makinacijas, kurias jie bando pridengti „lietuviškais namais“ pasivadintos savo grupelės veidmainingu patriotizmu ir ta teorija kuri kardo ir ugnies pagalba tapo Lietuvon importuota.

Skaidu buvo lietuvių visuomenė ir jos organizacijoms Argentinoje kuomet klerikalų spaudos organas Lietuvos Atstovo autoritetu savo planus dangstė, nenatu rale meile prie jo limenosi, kad tik daugiau Lietuvos lėšų savo grupei sugrobus. Bet kunigo Janilionio vadovaujamas paslaptingas klerikalų bizniavimas patriotizmu ir nedoras lėšų dorojimas privertė ir Lietuvos Atstovą kritiškai pažvelgti į tos grupelės „darbuotę“. Vietoje Lietuvos Atstovas juos pažino ir tarė autoritetingą savo teisybės žodį „A. L. Balse“. Reikia manyti, kad neužlgiro ir Lietuvoje bus žinoma klerikalinių gastrolierių paslaptis ir kad bus reikalaujama viešumos ir atsiskaitymo. Nesunku atspėti kas tuomet atsiktis: Klerikalai pradės šmeižt jų apgaudinėjamą šalies valdovą, lygiai taip storžieviškai, kaip dabar jie tai daro Lietuvos Atstovo adresu.

Gastroliuojanti klerikalai laikosi tezės: kalk geležį, kol karšta, žvejok, kol vanduo drumstas, nes artėjanti giedra likviduos padėtis nenormalumą ir dykaduoniams manna nebekris...

Del Lietuvos Atstovo interview „Balsui“ klerikalinis gastrolierius pasijuto kaip ant užtrinos užmintas. Savo organe „Švytury“ šešiomis špaltomis polemizuoja, bet vien chamiškais žodžiais žaidžia, jezuitiškai plūsta, provokuoja, gi iš esmės nieko nepasako sunkių kaltinimų pateisinimui. Visuome-

nė laukia ne „gražkalbystės“ eksperimentacijos, bet faktų. Interview minėtos nusišleptos, netiksliai sužymėtos, pereikvotos, sumalver suotos sumos klebono „čiulbėjimu“ nepateisinamos. O terminalai „apgavo karininką“, „Velniava“, „kredito neturi“, „absurdiškais sumetimais“, „jei išmanot“ ir t. t. vien parodo klerikalų gastrolieriaus rimtumo laipsnį bei tą jezuitinį chamizmą, kuriuomi jis operuoja kaip vienitėliais savo „triu pannaais tūzais“.

Argentinos lietuvių visuomenė pageidauja matyti daugiau rimtumo visuomenės reikaluose; nors Vatikano vergai ir lietuvių visuomenę lenda neprašyti, kaip tas pasakiškas vilkas į kūmus, bet švais tant Lietuvos valstybines lėšas nepakanka juridinės orakulystės, kuria šarvuojantės akiplėšiškai pareiškiami, kad gali neparodyt atskaitų ir specialiai atsiųstiems Lietuvos valstybės revizoriams. Ir tai lėbandami jie zaunija tada kada didelė dalis lietuvių darbininkų badauja, sausos duonos gabalėlio neturėdami. O klero agentai ima, malversuoja ir dar tyčiojasi.

Jezuitinė niekšybė pasiekia kulminacijos punktą metimu niekšiško įtarimo, esą klerikalų biznelio kasos knygas galėję ir kiti išskusti ar išplauti.

Visuomeniniame darbe reikalinga skaitytis su gyvenimo tikrove, su faktais ir viešuma, o ne posmuot sau panigirikas, vieton rimtų argumentų, vartojant šauktukų, klausukų bei tulžies liejimo aleliujas.

Visi kas moka savystoviai protauti, kas brangina visuomeninio darbo švarumą, perskaite interview ir klerikalų organo pekeltą del jo gvoltą aiškiai matys jog gastroliuojančių klerikalų išsisukinėjimas yra visiškai nevykęs.

Lietuvos Piliėtis.

ŽINIOS - ŽINELĖS

—Tauragėje areštuotas teismo antstolis Baliutavičius, kuris kaltinamas išėikvojime valdiškų pinigų.

Kaip pranešama, teismo antstolis Baliutavičius iš viso yra išėikvojęs apie 11.000 litų valdiškų pinigų.

Baliutavičius patalpintas Tauragės kalėjime.

—Iš Vilniaus praneša kad mies to savivaldybė šį pavasarį Gedimino kalne vėl pradėjo archeologinius kasinėjimus.

—Gegužės 7 d. į Šiaulių miesto ligoninę buvo atvežtas sunkiai sužeistas pilietis Gailius Juozas, 37 metų amž. Jis susižalojo prie bėgių pakrovimo Radvilišky. Per neatsargumą į platformą keliant bėgis išsprudo ir sutriuškino nelaimingajam krūtine. Atgabentas į Šiaulių ligoninę Gailius, sunkiai kankindamasis, mirė. Liko žmona ir vaikai.

—Išėjo Lietuvos Enciklopedijos II tomo paskutinis — XII—XXIV sasiuvinis. Ilgi ir įdomūs straipsniai apie Dr. J. Basanavičių, St. Batorą, baškirus, batus ir kt.; aiš

LAIKRODININKAS. JUSTINAS VAICIŪNAS

Pigiai ir sąžiningai taiso gramafonus, laikrodžius ir visokius kitokius daiktus.
C. Rivera 218, Pineyro.

kinama 382 įvairūs žodžiai, 125 iliustracijos, 7 schemos ir daug kitos medžiagos.

—Tautų Sąjungos aukšti valdininkai Kaune atsilankė per pokylį pasakė kalbas, kur pabrėžė kad paskutiniu laiku Tautų Sąjungos autoritetas sustiprėjęs.

—Dvylika Lietuvos gydytojų no rėjo važiuoti į Sov. Rusiją į konferenciją, bet leidimų negavo.

—Vokietijoje spauda visai miršta. Artimiausiu laiku žada užsida ryti dar trys dienraščiai.

—Draugijos Užsienio Lietuviams Remti narys rėmėjas Raudonikienė Marija gyv. A. Panemunėje šeštame DULR dovanų suskirstyme išlošė 3000 litų, įmok ženklas buvo 64575 nr. P. Raudonikienė tik tai balandžio mėn. užsirašė per A. Panemunės paštą į DULR narius, užsimokėdama už visą praleistą laiką, t. y. už šešis mėnesius 6 litus ir tokiu būdu dalyvavo dovanų suskirstyme su šešiais 6-tos serijos mok. ženklais. Raudonikienė neturtinga moteris. Jos vyras stalius; jie turi 4 mažamečius vaikus; išlošę pinigus pasiryžę leisti pirmoje eilėje savo vaikučių auklėjimui.

—Su ekskursija nuvažiavęs mokinyks Tarbūnas Nevėžy maudės ir nuskendo. Nuskendo 9 val ryto, o lavonas rastas 15 val.

LIETUV. BIBLIOTEKOS

Rūpindamasi Lietuvos bibliotekų steigimu ir jų tinkamu tvarkymu, Lietuvos bibliotekininkų sąjunga 1931 metais buvo išsiuntinė jusi įvairių rūšių knygynams tam tikrus raštus, kad jie praneštų apie dabartinį Lietuvos bibliotekų stovį. Iš jų pranešimų matyti, kad Lietuvoj šiuo laiku yra 1.122.613 tomų knygų, kainavusių 5.364.257 litus. Iš to skaičiaus maždaug trečdalis tenka Kaunui, turinčiam tokias stambias bibliotekas, kaip Vytauto Didžiojo universiteto (95.-388 tom), Balošerio (34.000 tom.), kunigų seminarijos (30.000 tom), valstybinio knygyno (57.450 tom) ir kitos.

Likusias knygų skaičius iš viso arti 800.000 tomų tenka kitiems Lietuvos miestams, miesteliams, mokykloms, draugijoms ir kitoms įstaigoms. Laikinoji Lietuvos sostinė Kaunas turi 100 su viršum bibliotekų, siekiančių arti 400.000 tomų.

Vuršuje nurodyti skaičiai nesto vi vietoje. Jie kaskart vis augs. Prieš Didįjį karą Lietuvoje buvo tik kelios bibliotekos ir tai daugiausiai rusiškų knygų. Tik sukūrus savą valstybę Lietuvą kas metai vis daugiau rūpinamasi bibliotekomis. Taip kasmet beveik kiek viena viešoji biblioteka įsigyja vis naujų knygų už maždaug 4000 litų.

Lietuvoje bibliotekų steigimu rūpinasi mokyklos, savivaldybės, organizacijos ir kitos įstaigos. Jos kasmet skiria tam tikras sumas bibliotekų knygoms pirkti ir jas tinkamoje tvarkoje užlaikyti. Neatsilieka ir valstybės išdas, kuris bibliotekoms skiria tam tikrų lėšų. Tai daugiausia mokyklų ir valstybinių bibliotekų reikalams. Žinoma, bibliotekų tinklas Lietuvoje yra dar labai retas. Pas Lietuvos kaimynus, pavyzdžiui latvius, ypač valstybinių bibliotekų tinklas yra labai išsiplėtojęs. Tuo susirūpinta ir Lietuvoje. Manoma, kad ateityje prie visų valsėių ir didesniuose miesteliuose bus įsteigtos valstybės ar savivaldybės bibliotekos, taip sakant, Lietuvoje einama prie visuotino skaitymo ir bibliotekų tinklo plėtimo. Tsb.

Pastabos

Dėdės Samo valdžia ilgai svyravo Sovietų pripažinimo klausimu, užtad kad pastaroji nemokėjo caro ir Kerensko valdžios skolų. Dabar Vašingtono valdžiai nēmoka savo skolų beveik nė viena Europos bei kitų kontinentų šalis. Senai pripažintosioms planuojama skelbt munitų karas.

Klerikalų organas „Balsą“ vadina komunistišku, o neseniai persispausdino Ivaškevičiaus korespondenciją iš „Rytojaus“, kur „Balsas“ vadinamas fašistiniu. Sektantų plepalai nepartiniam „Balsui“ eina į sveikatą.

Kauno kunigų „Rytas“ rašo: „Moteriai niekas nežiūri į dantis“ „Kuntaplis tatai vadina alkana mintimi.“

Pasaulinėj Čikagos parodoj yra „stebūklų“ skyrius. Jame dalyvaut iš Lietuvos pakviesti Čekana vičius, lietuviškas Ben — ali (Pilkas) ir liliputės Sofija ir Teofilė Vaškevičiūtės.

Neseniai mirė Klaipėdos beturčių prieglaudoj Albertas Brozelis, 79 metų senelis. Jis buvo kaclerio Bismarko tarnyboj, tarnavo pas Bulgarijos karalių ir iki pat karo buvo Monako karaliaus adjutan tu. Buvo milijonierius, bet vokiečių markei nukritus liko beturčiu. Karaliai senelį užmiršo. Jį priglaudė ir palaidojo Lietuvos senelių prieglauda.

Pasirodė nauji dramos veikalai: P. Vaičiūno „Tikrojuo Keliu“ ir A. Griciaus — „Degradacija“

Amerikos Paramount filmų bendrovė kreipėsi į Lietuvos muzikus reikalaujama liet. muzikos kūrinių demonstravimui plačiame pasaulyje.

Lietuvos rabinų suvažiavime buvo priimta rezolucija patiekti vyriausybei memorandumą kuriuo būtų pasisakyta prieš civilinės metrikacijos įvedimą Lietu-

voje. Kaip žinome, prieš civilinę metrikaciją taip pat pasisakė kunigai. Tokia reta klerikalinio fronto vienybė iššaukia mieste įvairių gandų.

—Tokie aršūs priešai tikybos klausimais, tad iš kur gi šis vieningumas civilinėje metrikacijoje?

Atsakymą į šį klausimą duoda rabinų suvažiavimo nutarimas, kuriame „Lietuvos Žinių“ žodžiais pasakyta, kad rabinai prašo civilinės metrikacijos klausimą sureguliuoti tuo būdu, kad kartu nenukentėtų ekonominei rabinų intere sai...

Dabar viskas aišku. Klerikalai su sijungė ekonominėje dirvoje. Tai dar vienas savos rūšies sindikatas.

Buenos Aires arcivyskupija susirūpino vaikyt šėtonus iš žmonių sielų. Tuo tikslu sutvertas specialus fondas, leidimui į mokslą kunigų, kadangi jau niekas kunigu būt nemato garbingu darbu. Fondo rėmėjams išduoda liūdijimus, kuriuose ne vien balandis atvaizduotas, bet ir tikras kujis su piau tuvu sukryževotas. Mat biznis yra biznis.

Lietuvoje pasakojama, kad vienas kaimietis laike kunigo kalėdojimo atstūmė atkištą bučiuot kryželį, aiškindamas:

—Kol mažas esi, eini per svietą žebrovodamas, o užaugęs pake lėse žmones užpuldinėjai.

Mat tą dzūkelį buvo užgriuvęs nupuvęs kryžius, kada jis išsigėręs naktį grįžo iš kermošiaus ir bandė prisipaust prie kryžiaus pasilsėti.

Dabar tauragiškiam Žvingių miestely grūdamas nupuvęs kryžius vieną moterį užmušė, o dvi sunkiai sužeidė.

Gyvenimo tragedija.

—Ar tas turtuolis nieko nepaliko po savo mirties.

—Ne, beveik nieko. Jis neteko savo sveikatos stengdamasis praturtėti, o vėliau jis išėikvojo visus savo turtus, mėgindamas sugrąžinti savo sveikatą.

TAMSTA TURI GYDYTIS...

Neduokit, kad jūsų organizme įsigyventų liga, nes tuomet bus pervėlu... **CLINICA CANALE**, kuri randasi gatvėje Levalle 410 pasiūlo geriausias, moderniškausias ir greičiausias gydymosi būdas už kurį garantuoja...

KLINIKOJ KANALE yra naujaisi Amerikos ir Europos medicinos aparatai, kurie yra išrasti vėliausiu laiku. Sergantieji apžiūrimi gydytojų specialistų.

VENERINES: Triperis — Sifilis — Lytinis nusilpimas — gydomas greit ir be skausmo, nežiūrint kiek jis būtų įsisenėjęs.

REUMATIZMAS: Raumenų skausmai — Gyslų išsiplėtimas — Ciliaco — Lumbago.

VIDURIŲ LIGOS: Žarnų sutinimai — Pilvelio sloga — Chroniškas vidu-
NERVŲ LIGOS: Paraližas — Vaikų paraližas — Paplūdimas kraujo — Vandens palinimai.

ODOS LIGOS: Spuogai — Psoriasis — Dėmės — Egzemas.

DUSULYS —visiškai išdydomas mūsų pačių metodu — Tuberkuliozas. Moteris priima gydytoja moteris: Gimdos uždegimas — Trūkumas menstruacijų — Kraujo sukrekimas — Gydymas greitas.

Ligoniai gyvenantieji provincijose gali naudotis mūsų specialiu gydymosi metodu reikalaudami nurodymų per laiškus.

PATARIMAS \$ 3.— PIGŪS ABONENTAI.

Priima nuo 9 iki 12 ir nuo 15 iki 20 val. šventadieniais ir sekmadieniais riu užkietėjimas. nuo 9 iki 12 val.

Kalba lietuviškai.

KLINIKA CANALE

LAVALLE 410

APIE ŠVARUMĄ

Dar senovės laikais graikių išminčius Pitagoras yra pasakęs, kad iš kūno galima spręsti ir apie sielos švarumą, nes sunku tikėti, kad būtų švari siela pas tą, pas ką kūnas nėra švarus. Garsus vokiečių mokslininkas prof. Lipšinc išsitarė apie švarą šitaip: žmogaus ilgo gyvenimo didžiausias priešas yra nešvarumas; žmogus miršta dėl to, kad jo kūno vidus susiteršia. Švara ir žmogui ir gyvuliams atstoja pusę maisto—sako vokiečių patarlė.

Ir iš tikrųjų švara žmogaus gyvenime vaidina svarbų vaidmenį. Geriausia priemonė sveikatai sau goti yra švara. Nešvara yra daugelio ligų priežastimi. Kur nėra sveikatos, ten nėra ir laimės. Kas supranta švaros svarbą, tas suranda laiko ir švarai palaikyti.

Švara palaikoma vandens ir muilo pagalba. Yra net išsivyravusi nuomonė, kad tautos kultūros aukštis matuojamas suvartoto muilo kiekiu, juo tauta yra kultūringesnė, juo daugiau suvartoja muilo. Muilas palengvina vandeniu tinkamiau nuvalyti įvairius kūno nešvarumus, prakaitą, dulkes. Mūsų odoje yra labai daug mažutėlių riebalinių ir prakaito liaukų. Jų veikimo dėka oda apsaugama plonu riebalų ir iš dalies prakaito sluoksneliu. Vien vandeniu sunku būtų šiuos riebalus ir prakaitą nuvalyti, nes vanduo per riebalus nuveikia, kaip per stiklą, visai neliesdamas pačios odos. Tik muilas, pašalinamas aną riebalų sluoksnelį, palengvina vandeniu betarpiškai nuplauti odą. Bet ne visi muilai savo pareigą vienodai gerai atlieka. Muilo gerumas pareina, aišku, nuo jo savybių. Nesąžiningas muilo gamintojas gali muilą suklastoti, pakipelnijimo tikslais įdėdamas kenksmingų priemaišų arba neganėtinai jį nuvaly-

damas. Neganėtinai nuo kenksmingų priemaišų nuvalyti muilai būna dažnai stipriais kvėpalais perfumuoti, o kartais ir gražiai nudažyti, kad paslėpus jų tikrąją vertę ir patraukus pirkėją. Šia proga reikia pridurti, kad muilo gerumas pareina ne nuo malonaus kvėpavimo ar spalvos gražumo. Muiluose esantieji kvėpalai ir dažai erzina odą ir ilgai gali ją gerokai pakenkti. Kvepenčius raudojus, žalius, mėlynius ir kt. spalvos muilus ypač mėgsta mūsų mergaitės. Kvepenčiai spalvoti muilai nepriduoda veidui gražumo. Joki, kad ir brangiausi muilai negrąžins suvytusiai, raukšlėtai veido odai jos pirmąsias išvaizdos. Galbūt bent kiek pataisyti tik sveikas gyvenimas. Kaip sakoma, kad akys yra sielos veidrodis, tai juo labiau galima pasakyti, kad oda yra žmogaus sveikatos veidrodis. Įvairūs kūno negalavimai, ligos, kad ir kažkaip giliai viduriuose paslėpti, atsispindi ir žmogaus paviršiuje—odoje. Taigi geriausi muilai, tai paprasti, nespaltoti ir nekvepią.

Muilų yra įvairių rūšių: šarminių, neutralių ir pariebtųjų. Stipriausiai jų veikia, labiausiai odą nuvalo šarminiai muilai. Jie labiausiai puoja ir labiausiai erzina odą. Kas tur švelnesnę, sausesnę odą, vartoja neutralius muilus, o kas labai švelnią ar sausą—riebius. Yra ir gydomųjų vaistinių muilų pav. sieros, salicijo, deguto ir kt. muilų. Vartojami jie kai kuriuose odos ligose. Minkšti, skysti muilai taip pat vartojami beveik išimtinai gydymui, dezinfekcijai ir vaistinėms tepalams gaminti. Yra ir kt. dar prašmatnesnių muilų, bet jie mažai vartojami. Ir gerai, nes prašmatnus muilas nesveiką vartoti.

P. K—čius.

50.000 VIRĖJAI

Senas ir turtingas anglas Aoray Tipping, ilgą laiką gyveno Horefield'o apylinkės kunigaikštystėje. Žmonės jį vadino atsiskyrėliu, nes jis nemėgo bendrauti su žmonėmis ir niekad neidavo toliau savo rūmų sodo.

Kartą senas Tippingas vaikščiojo po sodą ir užuodė nepaprastai skanų valgių kvapą, kuris ėjo iš sodininko trobelės virtuvės. Priėjęs arčiau jis pro langą pamatė svarutėlę virtuvę ir baltutėliu žiurstu apsirengusią moterišką triušiančią prie plytos.

Kelias dienas jis vis vaikščiojo pro tą trobelę ir pagaliau, kartą neiškętęs užėjo į vidų, prašydamas leidimo kartu su jais papietauti. Aišku, kad sodininkas su žmona nepaprastai nustebo pamatę tokį svečią, norintį paragauti jų paprastų valgių ir melai pakvietė jį pietų. Nuo to laiko Tippingas liko pietauti pas sodininką.

Neperseniausiai Tippingas mirė sulaukęs 78 metų. Kai buvo atidarytas jo testamentas, paniškėjo, jog senas šykštuolis paliko sodininko žmonai 50.000 svarų sterlingų, kaip atlyginimą už geriausiai gaminamus valgius.

Žinia apie nepaprastą paveldėją greit pasklido po visą Angliją ir netrukus ją aplankė laikraštiniųinkai, norėdami su ja pasikalbėti. Tačiau jiems tai nepavyko, nes išėjusi sodininko žmona, apsirengusi baltu žiurstu, pareiškė, jog nenori būti kieno nors trukdoma, nes šiuo momentu ji gamina savo vyrui pietus... Ji dar pasakė, kad įtikti valgiais vyrui visada buvo jos vienintelis noras, kuris ir dabar nepasikeis, nors ji ir tapo turtinga moteris.

Tenka abejoti ar daug yra pasaulių tokių moterų, kaip ši sodininko žmona, kurios tikslas yra įtikti vyro skoniu.

Korespondencijos

Stalių streikas tęsiasi

Stalių streikas tęsiasi su didžiu entuziazmu, ką aiškiai parodė jų masinis salone „Garibaldi“ su sirinkimas, kuriame dalyvavo apie 4 tūkstančius streikuojančių. Turint omenyje streiko vystymąsi reikia būti dideliu optimistu dėl jo pasisekimo. Visi darbininkų sindikatai stalių streiką remia moraliai ir materialiai, o kiti tai net solidarizuoja, paskelbdami savo srityse laikinus ar ilgalaikius streikus. Tokiu būdu staliai tikisi laimėti savo teisingus reikalavimus.

Lai gyvuoja stalių streikas! Lai gyvuoja visų darbininkų solidarumas! Stalių laimėjimas, tai viso proletariato laimėjimas. **Stalius.**

Montevideo R. O. U.

Urugvajaus lietuvių kolonija džiaugiasi, kad pagaliau vietos vyskupas atkreipė savo dėmesį į lietuvių koloniją terorizavusį ir savo palaidu gyvenimu dvasiškio vardą žeminusį lietuvių kunigą Radžių. Del skandalų Radžius iš Lietuvos buvo į čia atsidanginęs, bet greit pagarsėjo kaip mergišius, landžiojantis į tulas šeimynas kol pagaliau susipyko su tais vyrų, kurių žmonoms šokoladą kilaš nešiojo, sakoma, perkamą už pašalpinius pinigus. Susipyko net su savo geriausiu draugu Stungevičium. Radžiaus kavalieriški žygiai daėjo iki vyskupo žinios ir jis viską ištyręs davė Radžiui vilko bilietą. Radžius iš Urugvajaus išbėgo. Girdėti, kad jis švaistosi Argentinoj. **Ceros Adomas.**

Jei dar neužsiprenumeravai įdomiausių Pietų Amerikos savaitraštį „Balsas“, tai paskubėk — iki metų galo tik du pesų kainuoja.

Iš Rio de Janeiro lietuvių kolonijos

Nors lietuviai yra kai kuriais atvejais atsilikę nuo kitų tautų bet vis dėlto ir jie nesnaudžia ir rodo tendencijas progresuoti ir pasivyti toliau pažengusias tautas. Kurioje Brazilijos vietoje susispačia didesnis būrelis lietuvių, jau jie ne sėdi rankas sudėję, bet rūpinasi kaip nors pajavairinti gyvenimą ir kreipti gyvenimo vairą kultūrine kryptimi.

Pav Rio de Janeiro mieste lietuvių visai nesigirdėjo. Bet per pastutinius pora metų privaziavo jau didokas lietuvių skaičius ir į Brazilijos sostinę. Ir lietuviai pradėjo nebetilpti savo asmeniniam gyvenime, pradėjo burtis, atsirado veiklesnių žmonių ir pradėjo skatinti kitus organizuotis. Prieš kiek laiko susiorganizavo lietuviai ir daro susirinkimus ir ruošia diskusijas. Taip pat jau buvo surengti keli vakarėliai. Ypatinai gražus parengimas buvo suruoštas gegužės 12 d. Į vakarėlį taip pat atsilankė Latvijos ir Estijos konsulai. Pradžioje programos abu konsulai pasveikino Rio de Janeiro lietuvius ir palinkėjo geros sutartinės šioje šalyje lietuviams dirbti.

Parengimas praėjo puikiai, bet reikia pastebėti, kad Rio lietuvių gyvena labai draugiškai, nežūrint to, kad ir čia yra visokių pažiūrų žmonių, bet nešnairuoja vienas į kitą. Visi dirba drauge, nes žino, kad tik vienybėje ir darniame gyvenime galima daug nuveikti kultūrinėje srityje.

Pumpurėlis.

Sulaužė koją

Rosario mieste, Pueblo Nuevo rajone prie statybos darbų dirbo lietuvis Bynga. Birželio 7 d. darbo metu Bynga netyčiom sudavė galva į vieną pasparą, kuri laikė sukrautą statybai medžiagą ir šiai nukrypus į šalį medžiaga jį prislėgė nulaūždama koją. Nelaimingas iš įvykio vietos nugabentas į Greitąją Pagalbą ir iš ten nuvežtas į miesto ligoninę **Palma.**

Albė B. Gumbaragis.

ALKOHOLIKAS

Dar lijo, bet lietaus lašeliai dabar buvo tiek smulkūs ir praskyde, kad Juozas Medina su Antanu Peralta drąsiai išėjo iš kavinės ir pasistatė aukštus apsiaustų kalmėrius pamažu nuėjo centrinės avenidos link. Meksfaltuos gatvės blizgėjo, lyg veidrodis prieš saulę, pašaligatviais skubiai bėgo lietaus upokšniai, nešdamiesi su savi mi visą miesto brudą, kanalizacijos vamzdžiūosna. Iš namų pastogių išlindinėjo staiga lietaus užklupti praeiviai ir lyg išsimaudę žąsus nusipurtindami lietaus lašus kiekvienas nuėjo savo keliu.

Pro Medina ir Peralta prabėgo apsitaškiusi blauzdas mergiotė, iš viso ko buvo galima spręsti, kad tai tarnaitė, taip greitai, kad net Peralta, kuris visados mėgdavo gatvėje užkalbinti nepažįstamas moteris, dabar nespėjo prartarti nei: „que preciosa chica“.

Šie du jauni po kokią dvidešimt su keliais metais amžiaus aristokratų vaikai vedė labai palaidą gyvenimą ir barstė tėvų pinigų kur tik panorėjo.

Medina buvo šiek tiek rimtesnis ir sumanesnis, bet Peralta tik ras pramuštagalvis Donžuanas.

Jie dabar ėjo patys nežinodami kur eina ir kalbėjosi. Vienas siūlė užėiti į „Ateneo“, bent pora partijų biliardo sulošti, antras užsispyrusiai į „Rex“ kino-teatrą pažūrėti tonfilimą „Bučkis plaže“. Ginčą pagaliau išsprėdė gulinio šalygatvyje apiplysusio, purvino, kruvinu veidu ir išverstomis

akimis žmogaus balsas: „padėkit pasikelti, pagelbėkit“.

Medina su Peralta skubiai sugriebė parkritusį žmogų šalygatvyje už pažasčių ir pakėlė. Nelaimingasai neišsilaukė ant kojų ir kniubo.

—Kas atsitiko? Tamstai blogai? Tamstą kas sumušė? — ėmė klausinėti.

—Niekas... — vos suprantamai pratarė per liežuvį žmogus. Peralta tuoj atitraukė rankas nuo purvino ir kruvinu veidu žmogaus ir sušuko:

—Girtas valkata! Leisk — pasuk traukdamas Mediną už rankos sakė, — lai sprosta, neturi ko paėsti, o laka iki pamišimo.

—Palauk, — atsakė Medina — kas žino kas su juo atsitiko. Nevisada galima smerkti ir girtą žmogų.

Apie nelaimingąjį pradėjo spieptis būrys praeivių ir smalsuolių. Visi teiravosi kas atsitiko ir apgalvestavo nelaimingąjį. Medina nubėgo į artimiausią kavinę ir paskambino telefonu greitąjai pagalbai. Tuo metu Peralta tyčiojosi iš nelaimingojo, o grįžęs Medinai išpykčio ėmė švilpauti.

Už kelių dešimčių sekundžių at užė greitiosios pagalbos automobilis, gydytojas patikrino nelaimingojo pulsą paskiau įdėjo į automobilį ir nudūmė miesto ligoninės link.

viens užsirūkė pats, o antrą, kuris kaip visuomet būt priklausęs Medinai, numetė į prairusio šalygatvyje plyši. Tuo Peralta išreiškė Medinai neapykantą, bet Medina tik nusišypsojo.

2

Garsų Montevideo prekybininką ir žinomą Urugvajaus aristokratą Aleksandrą Barbosą suėdė skolos. Netekęs turto ir grėšiant kalėjimu Barbosa nusizudė palikdamas vienintelį įpėdinį bakroto testamentui įgyti — sūnų Peralta.

Visą savo pustrėtį dešimtmečio švaistęs, kaip tik mokėjęs Peralta tėvo pinigų, dabar atsidūrė kryžkelėje.

Liekant be pesų prisieina netekti aristokratinio gyvenimo draugų visų prietelių, užmiršti linksmumus, pasivažinėjimus automobiliais, moteris, kabaretus, hotelius, bankietus.

Po staigaus tėvo bankroto ir mirties, Peralta pats keičiasi ir ima žiūrėti į rytojų labai kritiškai.

Baigentės paskutiniam centam ir iš niekur jiems neplaukiant, Peralta pradėjo justį jo neapkentimą draugų tarpe, jo ujmą ir šalinimąsi nuo jo. Dar po kiek laiko likęs atskirtas nuo draugų Peralta susikrimtęs, vieną dieną susikrauna mažą čemodanėlį ir išvažiuoja į Braziliją.

Visą savo amžių net nuo grindų nepakėlęs mažiausio šipulėlio, dabar Peralta rūpinasi darbu. Nesvarbu koks jis bus, raštinėj ar dirbtuvėje, gatvėje ar miške, kad tik užsidirbus pučera, nes užsibai gus dar tėvo paliktiems centams, jis dabar atsidūrė gatvėje be pastogės, duonos ir lešų.

Po poros mėnesių valkatos gy-

venimo tas pats Peralta, kuris Montevideo mieste veik kas dvi savaitės siūdindavosi naujausias mados geriausios anglų medžiagos naują kostiumą, luksusiniam auto mobilijai isisodinęs apsvaigusias nuo šampano ir kioniako jaunas aristokratų dukras švaistydavosi nuo (Pabaiga 6 puslap.).

Jeigu Tamsta nori būti apžiūrėtas gero gydytojo, kreipkis į

CLINICA MEDICA CANGALLO
Dr. A. GODEL

KUR BŪSI ASMENIAI PRIIMTAS JOS DIREKTORIA

Dr. A. GODEL

Tikro ir greito gydymo specialistas

BLNORRAGIJA TRIPERIS

Gydomas naujaisiais francūzų ir vokiečių metodais

SIFILIS 606 - 914

Odos ir kraujo ligos

MOTERŲ LIGOS. Gimda ir nereguliarės menstruacijos.

SPECIALISTAI šių ligų: ŠIRDIES, INKSTŲ KEPENŲ

SKRANDIES, NERVŲ, REUMATIZMO.

„X“ Spinduliai. — Diatermija. — Analizis.

Lietuviams pirmas patarimas veltui

Priėmimo valandos: uno 9 iki 12 ir nuo 15 iki 20.

Calle Cangallo 1542

BUENOS AIRES

ARGENTINOJE

Surasti nauji žibalo šaltiniai Mendozos provincijoje

Šiomis dienomis apsilankę valstybinių žibalo šaltinių (Yacimientos Petroliferos Fiscales) inžinierius Ricardo Silveyra pas Respublikos Prezidentą ir pareiškė kaip buvo atrasti Medozos provincijoje, Tupungato apylinkėse, nauji žibalo šaltiniai.

Buenos Aires mieste ir priemiesčiuose yra 138 audimo fabrikai

Prekybos ir Pramonės Departamento statistikos duomenys rodo, kad 1932 metais Buenos Airea ir priemiesčiuose buvo 138 tekstilės fabrikai, kurie tais pačiais metais pardavė šilko ir kitų audinių už 78.668.735 pesų.

Žemės drebėjimas Kordobos provincijoje

Šio mėn. 10. d. Kordobos provincijoje įvyko žemės drebėjimas, kuris buvo jaučiamas taip pat Pampejos ir San Luis provincijose.

Žemės drebėjimo centras buvo Sampacho miestelis, Kordobos prov. pietų rytuose, kuris turi 6.000 gyventojų. Drebėjimas buvo gana stiprus ir pasikartojė kelis kartus. Šiame miestelyje sugriuvė beveik visi didesni namai, tik išliko bažnyčia ir vienas viešbutis. Dar tik pasigirdus dideliems treksmams po žemę iš miesto ligoninės buvo išnešti visi ligoniai ir suguldyti aikštėje po atviru dangum, lyjant smarkiame lietuvi. Prasidėjus žemės drebėjimui ligoninė subyrėjo į šiupinius. Vėliau ligoniniai nugabenti į išlikusias kareivines.

Drebėjimas padarė virš dviejų milijonų pesų nuostolių ir sužeidė keliolika žmonių, bet mirėjų iki šiol dar neužregistruota.

Ruošiamas geologinis Buenos Aires miesto planas

Sąryšy su smarkiu Buenos Aires miesto augimu ir, ypačingai, projektuojamų naujų požeminių geležinkelio tinklo pravedimu, ta

po sudaryta komisija iš įvairių geologų, paruošimui smulkaus geologinio miesto plano. Grežimo būdus tiriami visose miesto dalyse žemės sluoksniai. Kaip žinoma, Buenos Aires miestas stovi ant 290 - 370 metrų storumo įvairaus mišinio žemės sluoksnio po kuriuo randasi netaisyklingai susiormavusios kristalinės skalos.

Tiria naujas aferas Argentinoj

Socialistų senatorius Dr. Repetto ir kongreso atstovas Dr. Dickman savo interpeliacijomis valstybės turtų ministeriui ir ūgningomis kalbomis kongrese nuodugniai komentavo ekonominę šalies padėtį, nurodydami eilę nenormalumų.

Vyriausybės dėmesis kreipiamas į Comision Central de Cambios. Komentarų pilni dienraščiai. Luis Roque Gondra savo straipsnyje „La Prensa“ šia proga rašo ilgą straipsnį patardamas atitinkamiems organams skubiai išsiti, kur nuėjo tos valiutos kurios papiginta kaina gautos per diviųjų kontrolės komisiją: ar jos tikrai suvartotos importui, ar paliko spekuliantų kišenėse, fantastiškai išdirbant skirtumą tarp oficialio peso kuro ir juodosios biržos.

Yra tvirtinama, kad šimtus milijonų pesų tokiomis kombinacijomis spekuliantai „uždirbo“ valstybės išdo sąskaiton.

Daugelis „importuotojų“ jau išbėgo į užsienius, bet kitus pasieks teisybės ranka.

Nužudė savo seserį ir būsimą podukrą

Pracitą savaitę rašėme, kad š. mėn. 1 dieną dingo be žinios divi, pustrėčių ir 12 metų mergaitės, Kiek vėliau La Platos upė išplovė mažesnės lavoną, bet apie vyresnės likimą nieko nebuvo žinoma, tik buvo spėjama, kad ji tapo gašlumo auka.

Pradžiosios savaitės pabaigoje tą visą jaudinančią paslaptį pasi

sekė išaiškinti. Paaiškėjo, kad žuvusios mergaitės motina mylėjosi su vyresnės mergaitės broliu. Su lyg jų pačių pareiškimo - mažoji vos pustrėčių metų Justina Pice na buvo didžiausia kliūtis jų apsišvedimui ir jie nutarė ją pašalinti iš šio pasaulio. Kadangi jos motinos mėlužio Juan Jose Piazza 12 metų sesuo visados būdavo savo būsimos giminaitės draugystėje ir buvo girdėjusi apie sąmokslą, tad Piazza bijodamas sesers išdavimo abi mergaites patogiu momentu nusivilojo į Olivos ir sumetė į upę. Dėka tulo vaiko, kuris matė, kad tą dieną Jose Piazza nusivedė abi savo aukas nužudymo vietas link, buvo nustatyta, kad tai jo darbas su mažytės motinos žinia, kurie pravedus stropų tarydymą pirišpažino. Dabar žmogžudžiai kalėjime laukia teismo.

Nukrito pašto orlaivis. Žuvo penki žmonės

Šio mėn. 11 d., netoli Junin, Mar Chiquita pelkėse nukrito Panagros pašto orlaivis „San Pedro“ kuris skrido iš Buenos Aires į Santiago de Chile. Katastrofoje žuvo du lakūnai, radio telegrafistas ir du keleiviai.

ADMINISTRAC. PRANESIMAI

J. Miciulevičiui, J. Bankietui, P. Cerniui, J. Rekiui, M. Gasparaitei, J. Kauniečiui, J. Čižauskui, P. Gu doniui, St. Nariušui, J. Liveikiui, A. Liutkauskui ir J. Muckui už prenumeratą tariame draugišką dėkui.

Pranui Pasiliauskiui ar Vasiliauskiui del prenumeratos negalime nieko pranešti, nes viena pavardė neišskaitoma, o antrą nepridėtas adresas, be ko negalima nustatyti apie kieno prenumeratą Tamsta nori sužinoti.

Paiešojimai

VEDYBŲ PAIEŠKOJIMAS

Paieškau rimtos draugės vestės šeiminynės gyvenimui, nuo 25 iki 30 metų amžiaus. Aš esu 32 metų vaikas, turiu pastovų darbą ir suitaupes kapitalo, rimtas, negirtuoklis. Į visus laiškus atsakysiu. Laiškus rašyti šiuo adresu:

Z. Rudbalis
Treinta y Tres 2065
Buenos Aires

Domės. Domės.

LIETUVIS SIUVĖJAS

Duoda priedu veltui angliškos medžiagos vienas kelnes visiems užsisakiusiems kostiumą bei paltą nuo 55 pesų. Darbas garantuotas.

Pigiau negu pirkti gatavą
UŽEIKIT PERSITIKRINTI
CARLOS CALVO 3815
Kampas Carstro Baros

Atsitikimai

Nelaimingi

DARBE AR GATVĖJE

Jei Tamsta nori laimėti už nelaimingą atsitikimą kreipkis į OFICINA JURIDICA, kurioj rasi specialių advokatų ir gydytojų.

Jei Tamstai reikalinga sudaryti kontraktą, pirkti arba parduoti nuosavybę, kreipkis į mūsų Biurą, kuris patarimus teikia nemokamai.

SUIPACHA 28
Darbo valandos: nuo 14 - 21.

VIETOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

„A. L. Balso“ Popietis

Birželio - Junio 24 d. salone „Jose Verdi“ av. Almirante Brown 736 Bokoje Argentinos Liet. Balsas rengia popietį, kaip visuomet Balso popietim, taip ir šį kartą laukiama daug svečių. Balsiečiai! Kad nestigtų nė vieno šiame Balso rengime. Patys ateikit ir kitus atsikvieskit. Į jus, gerb. skaitytojai Balso administracijoje deda visas viltis, nes tik dėka skaitytojų susipratimui ir atjautimui Balsas šiandiena yra susipratusių Argentinos lietuvių išievių pasididžiavimu. Visi kaip vienas į Balso popietį.
Adm'n.

Susidūrė laivas kuriuo važiuo lietuviai

Pracitą savaitę išvažiuo lietuvių laivu „Londoniers“, išlydėjo me du mūsų laikraščio draugu J. Jušką ir J. Rekę, palinkėjome laimingai pasiekti Lietuvą. Bet de ja, jų kelionė prasidėjo nevisai laimingai. Laivui vos išplaukus iš Buenos Aires uosto teko susidurti su tos pačios belgų linijos „Anvers“ laivu, kuris plaukė į Buenos Aires ir vienam ir kitam gerokai teko nukentėti. Laimė, kad susidūrimas nebuvo toks smarkus ir iš keleivių niekas nenukentėjo, bet laivas visgi buvo priverstas grįžti atgal į uostą ir sulopyti savo „žaiždas“ ir tik po to galės pakartotinai išplaukti į kelionę. Keleiviai nors turėjo išgastį, bet tuo pačiu ir progą dar paviešėti Buenos Airea ir aplankyti savo draugus. Laivui susitvarkius mūsų bičiuliai pakartotinai leis į kelionę. Šį kartą linkime laimingiau ją pradėti.
Rep.

Kiti du į Lietuvą

Šią savaitę laivu „Almanzora“ išvyko kitas didelis „A. L. Balso“ draugas ir rėmėjas Albinas Rada vičius. A. Radavičius gyvendamas Argentinoj visą laiką dirbo vienoj didelėj medžio apdirbimo įmonėj, kaipo prižiūrėtojas, susitaupe kapitalo ir sugrįžo į savo seną tėvynę dirbti savystoviai.

Tuo pačiu laiku į Lietuvą taipgi išvyko kitas, senas „Balso“ skaitytojas Ignas Jakas. Kad nepamiršti Argentinos abudu užsiprenumeravo „Balsą“ iki 1936 metų galo ir be to, pažadėjo palaikyti santykius, parašydami „Balsui“ apie gyvenimą Lietuvoje. Reikia manyti kad turėdami didesnį būrį bičiulių Lietuvoje galėsime daugiau ir aiškesnių žinių gauti iš Lietuvos gyvenimo.

Linkime laimingos kelionės ir geriausio pasisekimo sugrįžus Red.
Iš Vargdienio susirinkimo

Birželio 10 d., kaip parastai nuo 9 iki 12 val ryte atsibuvo Beriso lietuvių draugijos „Vargdienis“ visuotinas narių susirinkimas. Ap simokėjus nario mokesčius prasidėjo svarstymas patiektos dienotvarkės.

Pirmu dienotvarkės punktu buvo praėjusio susirinkimo protokolo skaitymas, kuris tapo priimtas vienbalsiai. Antru dien. punktu - draugijos valdybos ir komisijų raportai iš kurių paaiškėjo, kad „Vargdienis“ per pirmus tris šių metų mėn ligoniams ir dviejų savų narių laidotuviams išdavė 964,70 pesų. Parengimų komisija pra nešė, kad suruoštas gegužės 19 d. vaidinimų vakaras davė gryno pelno 66 pesus ir 65 ct. Susirinkimas išklauses smulkų pranešimą apyskaitas patvirtino, o prie parengimų pasidaravusiems išreiškė padėką.

Revizijos kom. darydama pranešimą padarė kelias pastabas del protokolų rašymo, protokolai esą ne aiškiai parašyti iš kurių negalima padaryti draugijos veikimo apyskaitos. Susirinkimas išreiškė pageidavimą, kad ateityje protokolai būtų rašomi priderančio tvarkoj.

Paskutiniam dienotvarkės punktė - sumanymuos buvo pareikšta mintis suruošti greitą ateity kitą vaidinimų vakarą. Visas susirinkimas vienbalsiai pritarė ir išrinko komisiją iš A. Kablo, J. Juknos ir P. Matusėvičiaus, kuriai pavedė šį sumanymą įvykdyti. Be to „d-jos vald. narys Pakulnis pasiūlė užprenumeruoti 2 egz. „Balso“ iki metų galo. Iškilus priešingai nuomonei susirinkimo pirmininkas pastatė klausimą balsavimui, kurio rezultatai - užprenumeruoti 2 egz.

Baigiant susirinkimą atėjo iš Concejo de Educacion delegatas, kuris gavęs iš prezidentimo sutikimą kreiptis į susirinkimą su prašymu, kad draugija padarytų ko kį nors vienkartinę auką Beriso mokyklai, kurią esą lanko nemažai ir lietuvių vaikučių, kuriems mokyklos vadovybė organizuoja rytmečiais duoti po puoduką kavos su pienu ir po sansaini, nes daugelis vaikų, esą, namuose nedavalgo. Susirinkimas išklauses rado reikalingu ir nutarė birželio 17 d. savo salone suruošti minimos mokyklos naudai popietį ir parinkti auką.
Koresp.

B. Š. Komiteto Vakarai

Pranešame visuomenės žiniai, kad Bedarbius Selpi Komiteto ruoštas vaidinimų vakaras iš birželio 2 dienos tapo nukeltas į šio mėn, birželio - Junio 30 d., ten pat - salone „Jose Verdi“. Visi kurie atjaučiate sunkiam padėjime esan tiem savo broliam, nepraleiskit šios progos paduoti jiems pagalbos ranką.

Sveikatos šaltinis geri dantys

DANTŲ KLINIKA
MODELO
Direktorius Dr. Muchnik
Santa Fe 3311 - Bs. Aires

KIEKVIENAS SERGANTIS

GONOREJA

IR KITOMIS VENERINEMIS LIGOMIS
PRIVALO ATMINTI KAS SEKA:

- 1) NEGALIMA GYDYTIS PIGLAIS MENESINIAIS ABONENTAIS, NES TAI YRA APGAULE IR ILGINA LIGA.
- 2) NEPRIIMTI NEAPMOKAMU PATARIMŲ IR TYRIMŲ, NES TŪO BUDU GAUDOMI LENGVATIKIAI.
- 3) NEDARYTI JOKIU PLOVIMU, NES TATAI DAŽNAI IŠŠAUKIA LIGOS APSUNKINIMA.
- 4) NEVARTOTI JOKIŲ VAISTŲ BE GYDYTOJO PATARIMO, NES TAI GALI IŠŠAUKTI BLOGAS PASEKMES PILVUI IR INKSTAMS.

(Viena kvadra nuo Plaza Konstitucion)

Priima nuo 9-12 ir nuo 15-21 val. Sekmad. nuo 9-12.

INSTITUTO MEDICO
INTERNACIONAL

BRASIL 923

IVAIRENYBĖS

Literatūros puota ledyne

Tolimnase Švedijos šiaurės ledy nuose gyvena laponų tautelė, kuri minta vien žuvimis, verčiasi medžiokle, rėdosi žvėrių kailiais. Vienok ta ledinė tautelė turi vieną savą rašytoją, o būtent Johan Turi, kurio 80 metų amžiaus sukaktu - vės neseniai tapo atšvestos. Turi paprastas žvejys ir medžiotojas bet liuosu nuo darbo laiku savo kalboje yra parašęs du veikalus iš laponų gyvenimo. Turi pasakojimai atstoja nordiška Homero. Jo veikalai išversti švedų, danų ir vokiečių kalbon. Jubilejaus proga jis gavo nuo karaliaus aukso medalį ir tapo iškelta didelė puota jo gyvenamo kaimo Jukkasjarvi gyventojams. Po iškilmingos puotos Turi prisisegė medalį prie kailinių ir išėjo su draugais medžioti, kaip paprastai.

Kur milijardieriai deda pinigus

Amerikos milijardieriai savo rūmams ir jų viduriniams įtaisymui išleidžia be galo didelius pinigus. Taip milijardierius Jerkiesas New Yorke pasistatė rūmus už 6 milijonus dolerių. Be to, tik miegamojo kambario įtaisyimas parėjo 600.000 dolerių — Senatoriaus Kliaro miegamojo kambario įtaisyimas parėjo 400.000 dolerių, kurio viena lova kaštuoja 80.000 dolerių. Milijardierius Maršano miegamojo kambario įtaisyimas parėjo 1 milijonas dolerių, kurio viena lova kaštuoja 200.000 dolerių.

Savu noru sėdėjo kalėjime 10 metų

Tulas amerikietis, Walter Hastings iš New Yorko nuvyko Londonan 1860 m. su puikiais rekomendacijos laiškais. Kalbėdamas su Lordu Cecil susiginėjo apie bausimą sėdėti kalėjime. Cecil sakė, kad išsėdėti 10 metų vienumoj yra perbaisi bausmė ir didžiausiam prasikaltėliui. Amerikietis tvirtino, kad tai nieko nereikiška. Cecil pasakė, kad jis duotų 10.000 svarų sterlingų tam, kas savu no-

ru apsiimtų sėdėti 10 metų. Amerikietis sukirto laižybas, kad laimėt. 10.000 svarų ir atsisiėjo lordo izoluotam kambari, kur apart sar go daugiau nieko nematydavo. Amerikietis tuomet buvo 30 metų amžiaus, bet po 10 metų savanorio gyvenimo atrodė kaip 70 metų senelis. Su 10.000 laimėtų svarų Amerikietis grįžo New Yorkan, bet kalėjimas jį taip suvargino, kad grįžęs į savo gimtąjį miestą už poros mėnesių mirė.

Lietuviai įsteigė Karaliaučiaus universitetą

Daktaras Rapagelionis gimė 1485 metais, Kaunioj. Mokėsi Vilniuje Krokuvos universitete, gavo teologijos bakulioriaus laipsnį. Vėliau nuo 1542 metų ligi 1544 m. mokėsi Vitenberge pas, anais laikais garsųjį mokslininką Malanhtoną. Gavęs daktaro laipsnį apsigyveno Karaliaučiuje.

Ten jis buvo vienas pirmųjų Karaliaučiaus universiteto steigėjų ir pirmasis universiteto teologijos profesorius. Pažymėtina, kad vokieškai profesorius nemokėjo. Pas kaitas skaitė lietuviškai ir lotiniškai. Rapagelionis turėjo puikią iškalbą. Į jo paskaitas susedavo daugybė studentų vokiečių ir lietuvių, net pats kunigaikštis Albrechtas jas lankydavo. Beprofesoriantas jis globojo lietuvius ir pirmasis iš visų lietuvių pradėjo lietuviškai rašyti. Jis mirė 1545 metais ir Albrechtas įsakymu buvo palaidotas šalia jo giminių kapų. Ant jo antkapio ir šiandien dar tebėra iškaltas toks parašas: „Čia guli didis vyras Lietuvių tautos garbė kurs Stanislovo vadintas buvo“. Ateinančiais metais šiam garšiam vyrui sukanka lygiai 450 metų nuo jo mirties. Lietuvos universitetas žada tas sukaktuves atitinkamai paminėti, o vokiečiai nori jo kapą panaikinti ir su žeme sulyginti. Mat, naciams nepatinka, kad jų taip žeminami lietuviai pirmieji pradėjo mokinti vokiečius.

ALKOHOLIKAS

(Pabaiga iš 4 puslapio).

hotelio į kavinę ir nuo kavinės į plažą; Rio de Jeneiro mieste nuplyšęs, alkanas ir apaugęs gauruo ta barzda per istisas dienas vaikio josi mieste ieškodamas darbo ir prašydamas išmaldos.

3

Veik už metų su puse po to, kai Peralta išvažiavo į Braziliją, Medina vedė. Kad linksmiau ir smagiau praleidus medaus mėnesį, Medina su gražiaja Margarita dabar ledžiasi į Rio de Jeneiro.

Medina tame mieste jau buvo, bet užtad Margarita dar nebuvo mačiusi tik girdėjusi apie jo pasakišką grožį, todėl dabar mielai važiavo pasidžiaugti tuo Pietų Amerikos puikioju miestu ir pakvėpuoti jo džiungliniu aromatu.

Kelionė truko penkias dienas. Jūrą Margarita išvydo tik ketvirtą važiavimo dieną, nes pirmasias tris kelionės dienas ji gulėjo lovoje, vaitojo, žiaugčiojo ir daugiau nieko nevalgė, kaip apelsinus. Ji sirgo jūrų liga. Tik ketvirtą važi-

vimo dieną Margarita ėmė jaustis geriau ir pavakarėje apleidusi ka binos lovą išėjo laivo palubėn.

Saulė paraudonavusi lyg šešiolikos metų mergaitė, pirmą kartą kalbėdama su kavaliierium apie meilę, slėpėsi pilko horizonto toly bėse. Jūra žibėjo gestančios ug nies liepsna. Laivas it strėla nėrė visu smarkumu pirmyn, skirdamas sau kelią visada ta pačia linija jei nėra audrų, kurios jį išmūstų iš lygsvaros.

Penktos dienos pavakare laivas pasiekė Rio de Jeneiro. Medinai apsisistojo „Empire Hotel“.

Rio de Jeneiro Margaritai patiko visais atžvilgiais. Gal kiek karštoka buvo čia, bet naujos suknelės gilus dekolte, pro kurį neprižiūrint laisvai galėjo prasiveržti krūtys, — jai buvo vedintoju.

Po dviejų greit prabėgusių dienų, Medinai pamėgo „Noite“ kavinę.

Kaip visuomet, šiandien Medina pasisėmė taksimetra ir visai neprivaziavę prie kavinės, nes taip jiems patiko, išlipo.

Gatevės kampe, įsitvėręs telefonostulpą stovėjo apiplyšęs ir apaugęs gauruota barzda vaikata. Pro nusiklijavusį prakaitu ir nešvarumū kepurės kazirką jis žvilgterėjo į artėjančius Medinus ir kaip paprastai ištiesė ranką, prašyti išmaldos. Paskui staigiai atitraukė ranką, primerkto akys atsivėrė ir nustebusiai išmigo į Medinus. Medinai praėjo. Valkata va landėlę sviravo, paskui, pasistūmė nuo telefono stulpo ir svyrudamas pasivijo Medinus.

—Jau nebe pažįsti mane?

Medina atsigrįžo, bet nieko ne suprasedamas ėjo toliau.

—Medina, nebeprisimeni Peraltos su kuriuo Montevideo mieste Colonijos gatevį pakėlei nelaimingą alkoholišką?

Medina sustojo.

—Ką tamsta kalbi?

—Medina, aš esu Peralta, buvęs tavo intymiu draugu.

—Peralta Barbosa?

—Tai, aš pats...

—?!

—Iš turtuolio — vaikata...

—Bet, Peralta, tu girtas.

—Taip, ir alkanas, — jo akyse pasirodė ašaros, — mane tokį padarė gyvenimas. Jei aš nepragerčiau mizerabliškos išmaldos, kurią susirenku gatevį, senai būčiau beprotnamy. Senai... s.e.n.a.a.i....

Peralta susmuko ir lyg tās nelaimingas Colonijos gatevį žmogus išvertė akis. Jo lūpose pasirodė baltos putos. Margarita persigandus nežmoniškai sušuko. Medina ją paėmė už parankės ir nusivedė kavinėn.

VIDAUS LIGOS

Plaučiai, kepenys, širdis, inkstai pilvelis, reumatizmas, nervai bronkitas.

MOTERŲ LIGOS

Gimdos uždegimas, trūkumas menstruacijų ir t. t.

RENTGENO KABINETAS

Diatermija, Mediciniška elektra APŽIŪRĖJIMAS 3 PESAI.

Priėmimo valandos nuo 9 - 12; 15 iki 21,30, sekmadieniais ir šven tadieniai nuo 9 - 12.

Suipacha 28

REIKALINGAS PAAIŠKINIMAS.

Po trijų mėnesių atydaus ir stropaus ligonių prižiūrė jimo mes gavome visą eilę pagyrimų nuo ligonių, kuriems mes patarnavome, o svarbiausia, kad jie dabar mus rekomenduoja savo draugams ir giminėms. Svarbiausia atkreipė klientų dėmesį mūs gydytojų AGRUPACION MEDICA ARGENTINA tikrai žmoniškas savo klientų prižiūrėjimas, nes jie stengiasi, kad kiekvienas klientas turėtų kuo mažiausia išlaidų r kad jam reikėtų kuo mažiausia vizitų ligoninėn daryti, jiems receptai bendrai mažai kainuoja, nes tai yra tik formulės kurios yra pritaikintos sulig kiekvieno kliento ligos — todėl ligonis greit sveiksta, kitaip būna su specifiniais vaistais, kurie duodami kiekvienam ligoniui vienodame kiekyje. Antras labai įdomus dalykas, kad apart kraujo arba venerinių ligų ligonių A. M. A. gydytojai savo klientus neverčia daryti analizo išlaidų, nes ir be to nustato jų diagnozą, turėdami tam reikalui specialius aparatus; analizis neišvengiamas tik labai silpniems ligoniams, sunkiai sergantiems.

Visi šiti ligonių prėmimo būdai, duoti receptus vieton specifinių vaistų, nedaryti, kur nebūtinai reikia analizo, nei radiografijų galimi tiktai A. M. A. gydytojų bendromis pastangomis, specialistų, kurie moka patarnauti, kaip geriausi profesionalai ir sulig naujausios kilinikų pažangos.

Asmens, kurie serga kokia nors liga yra laukiami, kad mus vizituotų ir čia būtų tinkamai priimti ir apžiūrėti kad jie galėtų vėl atgauti pilną savo sveikatą.

PATIEKIAME VISUOMENEI KONSULTORIJAS GYDYMUI SEKANČIŲ LIGŲ:

SIRDIES LIGOS: Mušimas, nusilpimas arteriosklerosis.

HEMOROIDAI: be operacijos.

PLAUČIŲ LIGOS: Tuberkuliozas, dusulys, kosulys bronkitas kataras.

PILVELIO LIGOS: Rūgštys, skaudėjimai, sunkumas, pilvo sausumas, nugaros skaudėjimas, liemuo ir raumenys.

INKSTŲ LIGOS: Slapinimosi pūslė, prostata, kanalas.

BLENORRAGJA: Specialus greitas ir užtikrintas gydymas be plovimų.

SIFILIS: 6 0 6 — 9 1 4 kombinuotas gydymas sulig vokiečių metodų.

Priėmimo valandos nuo 10 iki 12 ir nuo 15 iki 21 val.

SAN MARTIN 440

I-mas ankštas

CONSULTORIO DENTAL "Patricios"

EILĖ DANTŲ NELŪŽTA MOS MEDŽIAGOS NUO \$ 50

BLOMBAVIMAS NUO \$ 5.

IŠTRAUKIMAS BESKAUSMO \$ 2

DARBAS GERAS, GREITAS IR GARANTUOTAS.

2181 - RIOJA - 2181

DANTŲ KLINIKA „ESMERALDA“

TRAUKIMAS DANTŲ BE SKAUSMO

Dantys iš aukso 22 krt. \$ 45
Kaučuko su aukso apdėjimu \$ 10
Kaučuko garantuoti \$ 20
Nelūštamo kaučuko \$ 30

Patarimus duodam veltui

Blombavimas nuo \$ 3

ESMERALDA 474 — BS. AIRES

Skyrius Lomas de Zamora Laprida 211 F. C. S.